818/09

Den 4. maj 2009 blev i sag nr. 74.655:

xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager over, at selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser.

Selskabet har afvist at udbetale ydelserne med henvisning til, at der ikke er lægelig dokumentation for, at klagerens erhvervsevne er varigt nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invalidesum, invalidepension og bidragsfritagelse samt børnepension, hvis klagerens generelle erhvervsevne varigt nedsættes med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager.
Klageren, der er født i 1961, indtrådte den 26/9 2005 i pensionsordningen via en ansættelse som lagerarbejder. Den 3/8 2006 var klageren udsat for en arbejdsulykke, hvor han blev kørt ned af en truck. Efter ulykken har han lidt af smerter i ryggen, nakkegener, hovedpine, gener fra venstre hånd og hukommelsesbesvær.

Den 26/3 2007 indgav han ansøgning om helbredsbetingede ydelser, da han efter ulykken ikke kunne vende tilbage til sit arbejde på fuld tid.

Selskabet har til brug for sagen indhentet en række lægelige oplysninger, herunder speciallægeerklæring fra overlæge og speciallæge i neurologi K.G., som i erklæring af 17/4 2007 bl.a. har anført:

"**Konklusion**
45-årig tidligere rask mand, der den 03.08.06 under sit arbejde på F. bliver påkørt bagfra af stabler. Rammes svarende til venstre side af ryggen torakalt og rammer ligeledes venstre arm. Undersøgte udvikler efterfølgende smerter lokaliseret til venstre side af torakalryggen samt ændret sensibilitet og fornemmelse af nedsat funktion svarende til venstre hånd. Undersøgte forsøger diverse behandlinger med fysioterapi samt kiropraktor uden effekt. Henvises efterfølgende til Dagkirurgisk Ambulatorium i V., hvor der foretages MR-skanning af columna cervicalis samt MR-skanning af columna thoracalis samt regio dorsalis. MR-skanning af columna cervicalis viser lettere degenerative forandringer. Endvidere findes der normale forhold.
Undersøgte forsøges behandlet med blokade uden effekt.
Ved eng påvises der læsion svarende til nervus ulnaris i albueregionen, og undersøgte er siden opereret for dette med god effekt på generne fra venstre hånd. Undersøgte har dog siden påkørslen haft gener fra venstre side af ryggen og smerter lokaliseret omkring skulderbladsregionen. Smerterne forværres ved brug af venstre arm. Det drejer sig om ganske små aktiviteter, der kan medføre forværring af smerterne. Ved smerteforværring trækker smerterne op svarende til venstre side af halsen/nakken Undersøgte har endvidere stivhedsfomemmelse samt aflåsningstilfælde i nakken. Endvidere hovedpine optrædende flere gange ugentligt, der hyppigt optræder såfremt undersøgte har brugt venstre arm og udviklet smerteforværring.
Endelig har undersøgte haft nedsat følesans svarende til de ulnare 1½ finger på venstre hånd, hvor der ud over den nedsatte følesans var smertende fornemmelse. Generne bedret betydeligt efter operationen, hvor nervus ulnaris blev frilagt i albueregionen.
Undersøgte har endvidere nedsat hukommelse. Har svært ved at huske koder m.m. i forhold til tidligere.
Der skønnes at være en klar sammenhæng mellem undersøgtes smertetilstand svarende til torakalryggen/generne fra nakken samt traumet 03.08.06. Det er dog betydeligt mere usikkert, om undersøgtes kompression svarende til nervus ulnaris i albueregionen er relateret til skaden.
Ved den objektive undersøgelse findes der ingen tegn på neurogen affektion, men der findes indskrænket bevægelighed svarende til columna cervicalis, mest ved bevægelse mod siderne. Indskrænket bevægelighed svarende til columna thoracalis og udtalte myogene forandringer svarende til området omkring venstre skulderled, hvor der endvidere er palpationsømhed. Undersøgtes funktionsniveau er markant indskrænket i forhold til tidligere, og undersøgte kan på nuværende tidspunkt ikke klare normalt fuldtidsarbejde.
Det anbefales at undersøgtes smertestillende behandling intensiveres, specielt mhp. bedring af nattesøvnen. Det anbefales at undersøgte fortsætter med fysioterapeutisk behandling samt langsomt rygstyrkende øvelser. Endvidere anbefales gradvis genoptagning af erhvervsarbejde.
Tilstanden skønnes på nuværende tidspunkt ikke at være stationær.

/distorsio columnae thoracalis
Spændingshovedpine sekundær/."

Efter forelæggelse af sagen for selskabets lægekonsulent meddelte selskabet ved skrivelse af 10/10 2007 klageren afslag på dækning med henvisning til, at hans tilstand på daværende tidspunkt ikke var stationær.

Klageren var ikke tilfreds med selskabets afgørelse og fremsendte herefter kopi af revideret speciallægeerklæring fra speciallæge i neurologi E.B. af 26/11 2007. I erklæringen hedder det bl.a.:

> "**KONKLUSION:**
> Der er god overensstemmelse mellem patientens klager og de objektive neurologiske fund, som kan tilskrives fleksions-/ekstensionstraume mod halscolumna med indskrænket bevægelighed, myogene forandringer og projicerende smerter til følge.
> Ulnarisskaden kan give hyperalgesi og hypæstesi og trykoverfølsomheden medialt kan skyldes direkte tryk på nerven til der, hvor nerven er flyttet hen, postoperativt.
> Vedrørende kraftnedsættelsen over skulder og overarm, kan den skyldes en påvirkning af suprascapularisnerven med infra- og supraspinatus muskelkraftnedsættelse til følge. Patienten angiver ingen provokerende faktorer i sin erhvervsanamnese eller i fritidslivet, der kan medføre tilsvarende. Han har hidtil været sund og rask, uden sygemeldinger. Vedrørende allodyni og trykoverfølsomhed kan der forsøges behandling med tricyklisk antidepressiv behandling eller antiepileptisk behandling mod 'nervesmerter'.
> Den forventede bedring af behandling er en reduktion af smerteintensitet med omkring 30% og således ikke 'eklatant' i forhold til den samlede helbredstilstand.
> Der er således tale om varigt men og erhvervsevnetab i mindre grad.
> Skånehensyn kunne være mulighed for korte pauser og reduceret arbejdstid, varigt.
> Med disse skånehensyn burde patienten kunne erhvervsfastholdes med varige men og varige erhvervsevnetab, der er til stede i moderat grad."

Efter fornyet forelæggelse af sagen for selskabets lægekonsulent afviste selskabet i skrivelse af 21/2 2008 på ny at udbetale helbredsbetingede ydelser, da selskabet fortsat ikke fandt, at der var lægelige oplysninger, der dokumenterede, at hans erhvervsevne i alle erhverv var varigt nedsat med mindst halvdelen.

Ved afgørelse af 22/5 2008 blev klageren tilkendt fleksjob. Klageren fik ansættelse på sin hidtidige arbejdsplads, hvor han fortsat skulle være beskæftiget med lageropgaver, som det er muligt at udføre med begrænsninger. Den ugentlige arbejdstid fastsattes til 15-17 timer. Som skånebehov er anført nedsat arbejdstid og mulighed for at sige fra over for belastende opgaver.

Selskabet har herefter indhentet statusattest vedrørende nakke og hals. Attesten er udfyldt af lægerne K. og er underskrevet den 5/8 2008. Af attesten fremgår bl.a.:

> "

		NEJ JA	
7	a) Hvordan er patientens tilstand nu ?		☐ I bedring ☒ Ret uændret ☐ Under forværring
	b) Har der efter patientens oplysninger været symptomfrie perioder?	☒ ☐	Hvis JA, i hvilket tidsrum?
	c) Fra hvilket tidspunkt, skønnes der ikke at have været væsentlig fremgang eller bedring i tilstanden?		Generne uændrede, tidsp. kan ikke op
…			
9	a) Oplyser patienten at kunne varetage sit arbejde ?	**NEJ JA** ☐ ☒	Hvis JA, udfyldes: ☒ Delvist ☐ På fuld tid
	… d) Hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner oplyser patienten ikke at kunne varetage?		Pt. startet i flexjob 21.05.08, 3 timer dagligt. Arbejdstiden begrænses pga. smerter.
10	**Besvares kun hvis patienten i punkt 9 d) har oplyst, at der er funktioner, der ikke kan varetages** Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan varetage disse funktioner?		Kan ikke klare tunge løft, kan ikke arbejde med armene over vandret pga. smerter.
11	Kan De på nuværende tidspunkt skønne, hvornår patienten kan a) varetage i sit arbejde?	**NEJ JA** ☐ ☒	Hvis **JA**, udfyldes: ☒ Delvist ☐ På fuld tid Ca. fra dato: 3 timer deltid
…			
12	Hvad oplyser patienten om udbredning og smertekarakter?		Har smerter i ryggen, venstre skulder, strålende op i venstre side i nakken, generne tager til under arbejdsbelastning og forstyrrer i høj grad hans nattesøvn. Vågner ca. med 1 times mellemrum pga. smerterne.
13	Hvad oplyser patienten om udbredning af føletab?		Har mistet følesansen på ulnarsiden af underarmen fra albue til håndled. Er opereret på nervus ulnaris som en følge af ulykken.
14	Er der klinisk bevægeindskrænkning i halshvirvelsøjlen?	**NEJ JA** ☐ ☒	Hvis **JA** udfyldes: ☐ Let ☒ Middelsvær ☐ Svær
…			
16	Har patienten andre klager eller gener?	**NEJ JA** ☐ ☒	Hvis **JA**, udfyldes: Hvilke? Patienten klager over hukommelsesbesvær efter ulykken. Må notere alting op, ellers glemmer han aftaler og lignende.

"

Attesten er blevet forelagt selskabets lægekonsulenter, men har ikke givet selskabet anledning til at ændre sin afgørelse, hvorefter klageren ved skrivelse af 11/9 2008 har indbragt sagen for nævnet med påstand om udbetaling af helbredsbetingede ydelser.

Selskabet har i svarskrivelse af 9/10 2008 over for nævnet fastholdt sin afgørelse og til støtte herfor anført:

"

- Vi gør gældende, at H.H. ikke har ret til invalidesum, idet vi ikke vurderer, at der er lægelig dokumentation for, at hans erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat med halvdelen i alle erhverv, jf. forsikringsbetingelserne § 6, stk. 1, (tidligere § 8, stk.1), som er en betingelse for udbetaling af invalidesum i Industriens Pension.

- Vi gør også gældende, at H.H. ikke har ret til invalidepension og bidragsfritagelse, fordi der ikke er lægelig dokumentation for, at hans erhvervsevne er nedsat med 2/3 i alle erhverv af helbredsmæssige årsager jf. forsikringsbetingelserne § 7, stk. 1. Selv hvis erhvervsevnen skulle være nedsat med 2/3, har han ikke ret til invalidepension og bidragsfritagelse, så længe han er ansat i fleksjob, jf. forsikringsbetingelserne § 7, stk. 3.

- Erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til forsikredes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering, jf. forsikringsbetingelserne § 6, stk. 2 og § 7, stk. 2.

- Det fremgår af speciallægeerklæring af 26. november 2007 fra speciallæge i neurologi, E.B. (Bilag …), at H.H. har kraftnedsættelse i venstre skulder og albue, men med bevaret restbevægelse på ca. 80 % af normalt. Det fremgår videre, at H.H. også har bevægelsesindskrænkning i nakken mod venstre, men at de øvrige forhold er normale. Endelig fremgår det, at E.B. vurderer, at der er tale om erhvervsevnetab i mindre grad, og at han med skånehensyn som øget kortere pauser og reduceret arbejdstid burde kunne fastholdes på arbejdsmarkedet.

- Det fremgår videre, at røntgen har vist normale forhold, og MR-skanning af halsryggen har vist slidgigt. Det fremgår videre, at H.H. har smerter i venstre arm. Det fremgår tillige, at H.H. vågner om natten med skuldersmerter, hovedpine og låsningsfænomener i nakke og ryg. Objektivt er der fundet nedsættelse svarende til bevægelse af venstre skulder og et område med ændret følesans. Halsrygsøjlen er med nedsat bevægelighed.

- Det fremgår af statusattest af 4. august 2008 fra lægerne K., at H.H's gener er uændrede. Det fremgår også af attesten, at han ikke kan klare tunge løft, og at han ikke kan arbejde med sine arme over vandret på grund af smerter. (Bilag …).

- Industriens Pensions ortopædkirurgiske lægekonsulenter har flere gange vurderet sagen, og konklusionen har alle gange været, at der ikke er lægelig dokumentation for en varig nedsættelse af erhvervsevnen med mindst halvdelen i ethvert erhverv, da objektive undersøgelser mv. viser stort set normale forhold (Bilag …).

- Industriens Pensions psykiatriske lægekonsulent har ligeledes vurderet, at symptomet, hukommelsesbesvær, ikke ud fra de foreliggende beskrivelser skulle have nogen betydning for erhvervsevnen (Bilag …).

- Ud fra de lægelige oplysninger vurderer vi derfor ikke, at der er lægelig dokumentation for et varigt erhvervsevnetab på mindst halvdelen i ethvert erhverv af helbredsmæssige årsager jf. forsikringsbetingelserne § 6, stk.1 og 2.

- Vi anerkender, at H.H's erhvervsevne er varigt nedsat i fysisk skulderbelastende erhverv, men vi anerkender ikke, at hans generelle erhvervsevne i alle erhverv er nedsat i en sådan grad, at det udgør halvdelen eller mere af hans generelle erhvervsevne.

- H.H. arbejder i et fleksjob 15-17 timer om ugen, hvor han udfører lageropgaver. Denne arbejdsfunktion må siges at være lettere fysisk belastende. H.H. er i stand til at klare dette arbejde 15-17 timer om ugen. I fald H.H. blev ansat i en ikke fysisk belastende arbejdsfunktion, fx kontorarbejde, konsulentarbejde, arbejde i en reception, telefonpasser osv., som ikke i lige så høj grad som lagerarbejde stiller krav til den fysiske formåen, og hvor der blev taget hensyn til hans skulderproblemer, mener vi, at han ville kunne klare mere end 15-17 ugentlige arbejdstimer. Det er derfor vores opfattelse, at H.H. har over halvdelen af sin generelle erhvervsevne i behold.

- Vi mener ikke, at ansættelse i fleksjob i sig selv dokumenterer, at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv af helbredsmæssige årsager. Derfor sidestiller vi ikke det med, at H.H. er ansat i et fleksjob, at han opfylder betingelserne for ret til helbredsbetingede ydelser. Bevillingen af fleksjob er baseret på, hvad H.H. kan magte i det konkrete fleksjob, og ikke i alle erhverv. Vi henviser desuden til Ankenævnets kendelse nr. 61.973 (Bilag …), hvor der ligeledes blev ydet et løntilskud på 2/3 som følge af fleksjob.

- Hvis H.H's helbredstilstand forværres, er vi parate til at se på sagen igen, forudsat at hans forsikringsdækninger og dermed hans ret til helbredsbetingede ydelser opretholdes i Industriens Pension."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 6 Invalidesum**
Ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).
…
§ 7 Invalidepension og bidragsfritagelse
Ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevne-

nedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet)."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige akter, finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for varigt nedsat med mindst 1/2 af den fulde erhvervsevne. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand